

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 8CoP/206/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121206436  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7121206436.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B. nar. X.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: matky A. B. C. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v Košiciach na ulici D. E. XX/XX zastúpenej JUDr. Martou Šuvadovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Floriánskej ulici č. 16 a otca F. G. B. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v A. D. H. C. E. XX zastúpeného JUDr. Zuzanou Kolárikovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v A. D. I. G. E. XX v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 12P/80/2021 – 217 zo dňa 3.5.2022 takto

### rozhodol:

P o t v d z u j e rozsudok v napadnutom výroku I. o zvýšení výživného od otca F. G. B. nar. XX.XX.XXXX pre maloletú A. B. nar. X.XX.XXXX zo sumy 100 Eur na sumu 200 Eur mesačne od 1.9.2021 do budúca a v napadnutom výroku II. o dlžnom výživnom.

M e n í rozsudok v napadnutom výroku I. v časti splatnosti výživného tak, že otec je povinný platiť výživné pre maloletú A. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke.

### odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zvýšil výživné od otca pre mal. A. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 200 Eur od 1.9.2021 do budúca, ktoré zaviazal otca platiť matke vždy odo 15. dňa v mesiaci vopred. Výrokom II. dlžné výživné pre mal. A. za obdobie od 1.9.2021 do 30.4.2022 v sume 800 Eur zaviazal otca zaplatiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom III. rozhodol, že uvedeným rozsudkom mení rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/47/2018 zo dňa 8.10.2018 výrok III. v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že mal preukázanú výraznú a podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorá nastala nielen plynutím času, ale aj zdravotným stavom maloletej a tým, že mal. A. od 1.9.2021 začala navštevovať základnú školu. Neprihliadol na návrh otca, ktorý žiadal upraviť výšku výživného počnúc právoplatnosťou rozhodnutia súdu a ani si neosvojil matkou navrhovaný časový horizont od podania návrhu, nakoľko z vykonaného dokazovania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by to odôvodňovali. Nestotožnil sa ani s návrhom matky, ktorá navrhovala zvýšiť výživné na sumu 395 Eur mesačne, ani s návrhom otca, ktorý navrhoval sumu 150 Eur mesačne, nakoľko matkou navrhovaná suma neodzrkadľovala objektívne schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca a sumu výživného navrhovanou otcom považoval za nízku vzhľadom k odôvodneným potrebám maloletej ako

aj s poukazom na jeho životnú úroveň. Pri rozhodovaní porovnal pomery účastníkov konania s ich pomermi v čase pôvodného rozhodnutia súdu. Zistil, že maloletá navštevuje ortopedickú ambulanciu z dôvodu 25 cm vychýlenia chrbtice a 2,5 cm skrútenia pravej dolnej končatiny, že kraniosakrálne terapia si vyžaduje náklady 40 Eur za sedenie a do budúcnosti bude potrebné maloletej kupovať špeciálnu obuv a iné pomôcky, aby nedochádzalo k devastáciám chrbtice. Zmenil sa aj príjem matky, ktorá oproti obdobiu predchádzajúceho rozhodovania súdu má príjem 675 Eur v čistom mesačne, pred tým zarábala 250 Eur mesačne v čistom. Rovnako zistil, že sa zmenil aj príjem otca, ktorý dosahuje príjem 800 Eur mesačne v čistom, pred tým mal príjem 600 Eur mesačne v čistom. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že otec by v zmysle zásady potenciality príjmu upravenej v § 62 ZoR mohol dosahovať aj vyšší príjem. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že majetkové pomery otca nie sú tiesnivé. Pozornosti súdu prvej inštancie neušlo, že otec ako podielový spoluvlastník nehnuteľnosti ju bezodplatne prenajíma pre účely sídla obchodnej spoločnosti a takýmto pasívnym spôsobom sa pripravuje o ďalší príjem. Konštatoval, že majetkovú situáciu otca by mohol zlepšiť aj príjem plynúci zo zmluvy o nájme pre účely poskytnutia sídla. K majetkovým pomeroch otca a jeho životnej úrovni uviedol, že má k dispozícii nové motorové vozidlo, ktoré užíva prostredníctvom obchodnej spoločnosti SK GEO, s.r.o., ktorá platí leasingovú splátku 500 Eur, a ktorá znáša aj všetky náklady súvisiace s jeho prevádzkou. Vykonané dokazovanie pritom nepreukázalo, že predchádzajúce motorové vozidlo, ktoré mal otec taktiež rovnakým spôsobom k dispozícii, bolo nevyhnutné odpredať a teda mesačná splátka 500 Eur mohla byť vynaložená aj inak v prospech otca. Obchodná spoločnosť taktiež zabezpečuje aj obedy otca. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodný návrh matky, aby pri určení príjmu otca vychádzal z fikcie príjmu v zmysle § 63 ods. 1 ZoR, nakoľko otec vždy doložil listinné dôkazy, na predloženie ktorých bol vyzvaný a aj za pomoci týchto dokumentov ustálil jeho majetkové pomery s prihliadnutím na ustanovenia § 63 ods. 2 ZoR. Bol toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca, aby v obchodnej spoločnosti SK GEO, s.r.o., ktorej je spoločníkom v rozsahu 50 % a v ktorej je aj jedným z dvoch konateľov, mohlo dôjsť hospodárnejšiemu nakladaniu s finančnými prostriedkami, ktoré má táto obchodná spoločnosť k dispozícii. Poukázal na to, že z daňového priznania tejto obchodnej spoločnosti za rok 2021 bol súčet výnosov z hospodárskej a finančnej činnosti v sume 127.952, 88 Eur pri nákladoch na túto hospodársku a finančnú činnosť v sume 127.368, 82 Eur a s výsledkom hospodárenia pred zdanením 584,06 Eur. Konštatoval, že otec ako 50 %-ný spoločník, ako konateľ, ako zamestnanec a v neposlednom rade aj ako zmluvný partner (SZČO) tejto obchodnej spoločnosti má nezanedbateľný vplyv na chod tejto obchodnej spoločnosti, pričom má zároveň aj zodpovednosť voči svojmu maloletému dieťaťu, ktorú ZoR vyjadruje napríklad aj prostredníctvom vyživovacej povinnosti rodiča. Vyjadril presvedčenie, že je v možnostiach a schopnostiach otca, aby si zvýšil svoj príjem lepšou organizáciou výkonu prác a dodávok v obchodnej spoločnosti SK GEO, s.r.o. Vzhľadom na to, že otec bol doposiaľ zaviazaný platiť výživné 100 Eur mesačne, vzniklo mu za obdobie od 1.9.2021 do 30.4.2022 dlžné výživné 800 Eur, ktoré ho zaviazal uhradiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V zmysle § 121 CMP zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/47/2018 zo dňa 8.10.2018 vo výroku III. v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletej. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Proti tomuto rozsudku, len proti výrokom I. a II. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietala, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že majetkové pomery otca mu bez akýchkoľvek pochyb dovoľujú plniť výživné na maloletú v nepomerne vyššej sume, ako bolo rozhodnuté. Poukázala na to, že samotný súd prvej inštancie dospel k záveru, že finančné pomery otca, napriek jeho tvrdeniam, nie sú tak tiesnivé, ako to otec neustále uvádzal. Poukázala aj na to, že príjem otca mal byť dosahovaný z podnikania, pričom otec je jedným z dvoch spoločníkov a konateľom obchodnej spoločnosti SK GEO, s.r.o., ktorý je aj zamestnancom tejto spoločnosti. Zároveň podniká aj ako SZČO a má živnosť na rovnaký segment predmetu činnosti, ako jeho obchodná spoločnosť. I keď podnikanie je výslovne za účelom zisku a otec počas súdneho konania neustále deklaroval svoje neuspokojivé finančné pomery, v súdnom konaní bolo preukázané, že nežiada príjmy, ktoré mu patria, napríklad neúčtuje nájom za sídlo spoločnosti. Aj keď deklaroval tiesnivú situáciu v jeho podnikaní, nepredložil dôkazy a ani neprejavil snahu svoje podnikanie ukončiť a ani žiadnu snahu hľadať iné zdroje svojho príjmu. Navyše podľa jej názoru si počas konania nesplnil svoju edičnú povinnosť, a to napriek tomu, že ona na neplnenie tejto povinnosti opakovane poukazovala od roku 2020. Zdôraznila, že počas súdneho konania otec nepredložil žiadne doklady, z ktorých by bolo možné zistiť jeho konkrétne príjmy a vynaložené výdavky, pretože predloženú účtovú závierku spoločnosti a daňové priznania spoločnosti za ten ktorý rok, za takéto doklady pre zhodnotenie jeho

majetkových pomerov považovať nemožno. Vyjadrila presvedčenie, že otcovi sa v jeho podnikaní darí, a to aj napriek jeho prednesom na súde a že aj on a aj spoločnosť disponuje dostatočným množstvom voľných finančných prostriedkov, z ktorých nakupuje pre seba a pre spoločnosť okrem iného napríklad motorové vozidlá. K tomu uviedla príklad, že dvaja spoločníci a jeden zamestnanec spoločnosti majú k dispozícii minimálne päť motorových vozidiel. Má za to, aby súd prvej inštancie v prípade otca vychádzal zo zákonom danej fikcie príjmu, pretože zákonná domnienka výšky príjmu, ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného má nastúpiť, ak si rodič nesplní edičnú povinnosť, pričom z gramatického výkladu predmetného zákonného ustanovenia, ako aj z odlišného obsahu týchto povinností vyplýva, že nejde len o jednu ale o viacero povinností, pričom nesplnením hociktorej z nich dochádza k stavu, že súd si nemôže spraviť správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby a preto nastupuje predmetná fikcia. Tu poukázala na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/34/2020. Konštatovala, že v konaní bolo preukázané, že životná úroveň otca je výrazne odlišná od jej životnej úrovne a tiež bola preukázaná výrazná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa. Maloletá mala v čase predchádzajúceho rozhodnutia 3 a pol roka a navštevovala materskú škôlku, v súčasnej dobe navštevuje už základnú školu a výrazne povyrástla, s čím súvisí aj nárast nákladov na zmenu a obstaranie oblečenia, obuvi, celého šatníka vrátane topánok, tenisiek, čižiem. Rýchly rast dieťaťa sa podpísal aj pod jej zdravotné problémy. Zdôraznila, že všetky náklady v súvislosti s mal. A. znáša iba ona. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a výživné na mal. Karolínu zvýšil zo sumy 100 Eur na sumu 395 Eur mesačne od 1.9.2021 do budúca a dlžné výživné, vypočítané súdom, uložil otcovi uhradiť do troch dní od rozhodnutia.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že svoju edičnú povinnosť si riadne splnil. Listinné dôkazy, na ktorých predloženie bol vyzvaný, doložil a aj za pomoci týchto dokumentov súd prvej inštancie ustálil jeho majetkové pomery. Z listinných dôkazov, ktoré predložil je nepochybné, že spoločnosť SK GEO, s.r.o., v ktorej je 50 %-ným spoločníkom, má finančné problémy. Poukázal na to, že ak by uvedená obchodná spoločnosť prosperovala, nebol by dôvod žiadať o odklady leasingových splátok, resp. na uzatváranie splátkových kalendárov. Konštatoval, že on ako fyzická osoba nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla, dve motorové vozidlá sú určené pre spoločníkov spoločnosti, nie sú však vo vlastníctve spoločnosti SK GEO, s.r.o., ale vo vlastníctve leasingovej spoločnosti, ďalšie dve motorové vozidlá sú výlučne určené na geodetické práce. Tieto motorové vozidlá sú nevyhnutné pre výkon činnosti spoločnosti bez existencie týchto motorových vozidiel by spoločnosť nemohla vykonávať geodetickú činnosť. Poukázal aj na zmenu pomerov u matky, ktorá v čase pôvodného rozhodovania bola nezamestnaná, pričom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie je zamestnaná ako vychovávateľka na základnej škole s príjmom 675 Eur mesačne. Uviedol, že mal. A. zabezpečoval aj nad rámec bežného výživného či už nákup oblečenia, obuvi, liekov, školských potrieb atď. Zdôraznil, že od rozvodu býva so svojou 79 ročnou matkou v spoločnej domácnosti. Má za to, že v prípade, ak by jeho majetkové pomery boli natoľko ideálne, ako uvádza matka, už dávno by si zabezpečil vlastné bývanie. Jeho situácia mu to však nedovoľuje a je odkázaný na spoločné bývanie so svojou matkou. Zároveň poukázal aj na to, že rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/82/2020 zo dňa 13.4.2021 bol upravený jeho styk s mal. A. tak, že maloletú má celkovo trinásť dní v kalendárnom mesiaci, počas ktorých jej riadne zabezpečuje všetky potreby, či už stravu, hygienické potreby, lieky, oblečenie, školské potreby, voľnočasové aktivity atď. Styk s maloletou považuje za rozsiahly, blížiaci sa striedavej starostlivosti. Aj z toho dôvodu je presvedčený, že matkou požadované výživné v sume 395 Eur mesačne je v tomto prípade absolútne neprimerané a nezodpovedá odôvodneným potrebám maloletej. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zotrváva na doterajších písomných ako aj ústnych vyjadreniach, navrhol rozhodnúť na základe dostupných dôkazných materiálov a s poukazom na najlepší záujem dieťaťa.

Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že naďalej zotrváva na všetkých argumentoch a skutočnostiach uvádzaných počas konania. Tvrdí, že otec nepredložil žiadne doklady, z ktorých by bolo možné zistiť konkrétne príjmy a vynaložené výdavky, pričom na nesplnenie jeho edičnej povinnosti poukazovala dlhodobo. Nemožnosť objektivizácie príjmov a výdavkov obchodnej spoločnosti a otca mohla dať odpoveď napríklad na to, či obchodná spoločnosť s jedným zamestnancom naozaj potrebuje

vlastniť štyri až päť osobných motorových vozidiel, platiť za ne leasing a pod. Poprela, že by otec zabezpečoval maloletej potreby aj nad rámec bežného výživného, pretože podľa jej názoru, nedošlo k preukázaniu takmer ničoho. Všetky výdavky v súvislosti s maloletou znáša zo svojho príjmu iba ona. Taktiež iba ona uhradza všetky výdavky v súvislosti so skoliózou a rehabilitačným cvičením ako aj výdavky na pedopsychologickú pomoc. Otec tieto skutočnosti ignoruje. Neustále je nútená riešiť situácie s oblečením a obuvou dcéry, kedy otec, napriek prisľubom, neustále pokračuje v tom, že veci zakúpené ňou si neustále ponecháva u seba doma. Dieťa od neho do školy odchádza vo veciach, ktoré už otec nechce, pretože sú dcére malé. Dieťa odosiela do školy a následne ku nej domov tak, že dieťa oblečie a obuje bez ohľadu na veľkosť odevu a obuvi. To, že dieťa chodí do školy od otca v špinavých nevypratých veciach ani nehovoriac. Od triednej učiteľky obdržala výzvu a pri zisťovaní, o čo sa jedná vyšlo najavo, že otec kúpil dcére obuv tak, aby jej vydržala čo najdlhšie. K majetkovým pomerom otca dodala, že tento býva so svojou matkou v dvojpodlažnom rodinnom dome v lukratívnej časti Košíc, je vlastníkom 1/4 tohto rodinného domu, pričom jedno celé poschodie obýva úplne sám. K dispozícii má okrem izieb nielen vlastné sociálne zariadenie, ale aj kuchyňu. Na náklady spojené s užívaním rodinného domu sa so svojou matkou skladá v jednej polovici, takže ťažko v tomto smere otca ľutovať. K úprave styku otca s maloletou dodala, že otec má dieťa 2x do mesiaca od štvrtka poobede do pondelka rána, takže v skutočnosti sa jedná o desať nocí v mesiaci, kedy s ohľadom na to, že dieťaťu zabezpečí vo štvrtok večeru, v piatok raňajky a večeru, v sobotu a v nedeľu celodennú stravu a v pondelok raňajky, naozaj ťažko hovoriť o zabezpečení všetkého, čo dieťa potrebuje. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jej odvolacieho návrhu.

Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na tom, že svoju edičnú povinnosť si splnil, čo potvrdil aj súd prvej inštancie. Tvrdenie matky, že sa na starostlivosti o dcéru nepodieľal nad rámec úhrady výživného a neuhradza žiadne platby, považuje za nepravdivé a zavádzajúce. Sama matka pritom potvrdila, že sa od počiatku podieľal aj na platbách za súkromnú škôlku v čase, keď ju mal. A. navštevovala, taktiež jej platil krúžky, ktoré navštevovala. Nad rámec výživného jej kupoval oblečenie, lieky, platil za spoločné výlety, dovolenky, o čom v priebehu konania predložil dôkazy, ktoré matka nenamietala. V septembri 2021 pri nástupe mal. A. do školy, poslal matke na účet nad rámec výživného 100 Eur, ktoré mu matka z neznámych dôvodov vrátila. Z toho mu vyplýva, že matka zjavne nepotrebovala na výživu maloletej 100 Eur nad rámec výživného. Konštatoval, že matka ho neinformovala o tom, že maloletá potrebuje pedopsychologickú pomoc a že navštevuje pedopsychológa. Taktiež ho neinformovala o súkromných hodinách angličtiny. Poprel, že by dcéra od neho chodila do školy v špinavých a nevypratých veciach. Skutočnosť, že žije so svojou 79 ročnou matkou v dome, kde je vlastníkom vo veľkosti podielu 1/4 ani zďaleka nepovažuje za takú lukratívnu. Opätovne poukázal na skutočnosť, že mal. A. má celkovo 13 dní v kalendárnom mesiaci, počas ktorých sa o ňu riadne stará a zabezpečuje jej všetky potreby. Uviedol, že maloletej zaplatil letný cyklotábor, nakoľko si ho priala. Taktiež s ňou trávi čas v lete, prevažne mimo domova, aby mala pekná zážitky. Aj z toho dôvodu tvrdenia matky, že na maloletú nad rámec výživného ničím neprispieva ani starostlivosťou, ani zabezpečením iných nákladov, považuje za absurdné. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Výroky rozsudku III. o zmene predchádzajúceho rozhodnutia a IV. o trovách konania neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 367 ods. 2 CSP).

Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, použil správne ustanovenia Zákona o rodine, správne ich aplikoval na zistený skutočný stav, len vo výroku I. o zvýšení výživného pochybil pri určení splatnosti výživného.

V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovaně rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov). Rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 18P/47/2018-56 zo dňa 8.10.2018, právoplatným dňa 13.11.2018, súd rozviedol manželstvo účastníkov konania, na čas po rozvode zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 100 Eur mesačne. Styk neupravoval. Mal. A. bola zdravá, navštevovala súkromnú materskú škôlku, za ktorú rodičia platili 160 Eur + 20 Eur za stravu mesačne. Podľa dohody rodičov, náklady hradili na polovicu. Matka v tom období bola zamestnaná na skrátenej pracovný úväzok a jej príjem bol 250 Eur mesačne. Náklady na bývanie v sume 295 Eur jej platili rodičia. Otec bol zamestnaný, resp. podnikal rovnako ako v súčasnosti, jeho príjem bol 500 Eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 21P/82/2020-110 zo dňa

13.4.2021, právoplatným dňa 19.4.2021, súd schválil dohodu rodičov o styku otca s mal. A. každý nepárny kalendárny týždeň v roku v utorok od 16:00 hod. do stredy do 8:00 hod., každý párný kalendárny týždeň v roku od štvrtka od 16:00 hod. do pondelka do 8:00 hod., so špeciálnou úpravou počas veľkonočných a vianočných sviatkov, počas jarných a letných prázdnin tak, aby maloletá trávila počas sviatkov a prázdnin s oboma rodičmi približne rovnako času. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola mal. Karolína žiačkou 1. ročníka základnej školy. Zhoršil sa jej zdravotný stav, trpí skoliózou chrbtice s čím súvisia ďalšie výdavky, pričom matka s ňou od apríla 2022 navštevuje rehabilitácie s mesačným doplatkom 35 Eur, navštevuje ortopedickú ambulanciu z dôvodu 25 cm vychýlenia chrbtice a 2,5 cm skrútenia pravej dolnej končatiny, kraniosakrálna terapia si vyžaduje náklady 40 Eur za sedenie (2x do mesiaca). Matke sa zvýšil príjem na 675 Eur mesačne v čistom. Otcovi sa zvýšil príjem na 800 Eur mesačne v čistom. Odvolací súd konštatuje, že z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne zistil, že tak u mal. A., ako aj u oboch rodičov nastala od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom taká podstatná zmena pomerov, aby mohlo byť opätovne rozhodnuté o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

K odvolacej námietke matky, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/2003).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že konajúci súd sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní a dodáva, že pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ustanovení § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú pri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vysoká, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nich úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Je však potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade, ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať za to, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil odôvodnené potreby mal. A. a zistil okolnosti rozhodujúce pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov otca aj matky.

Matka žiadala zvýšiť výživné zo sumy 100 Eur na sumu 395 Eur mesačne. Súd prvej inštancie zvýšil výživné na mal. Karolínu na 200 Eur mesačne od 1.9.2021, t.j. od nástupu maloletej do 1. ročníka na základnej školy do budúca. Odvolací súd po dôslednom porovnaní pomerov účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného so súčasnými pomermi dospel k rovnakému názoru ako súd prvej inštancie, že zvýšené výživné zodpovedá potrebám maloletej a nezistil okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali určenie výživného vyššou sumou. Nestotožnil sa s námietkou matky, že otec si nespĺnil svoju edičnú povinnosť a preto mal súd v zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine vychádzať pri jeho príjme z dvadsaťnásobku sumy životného minima. Ako v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, otec predložil to, čo od neho požadoval, pričom pri rozhodovaní nevychádzal len z predloženého daňového priznania, ale zohľadnil aj jeho výdavky, pôžitky, ktoré má z podnikateľskej činnosti, ako aj to, čo by mohol mať z prenájmu, či z lepšej organizácie výkonu práce a dodávok v obchodnej spoločnosti. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri určení sumy výživného správne prihliadol aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Zároveň dodáva, že obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ani jeden z nich nebol na týchto právach a povinnostiach obmedzený, preto nie je žiaden rozumný dôvod, aby všetky náklady na mal. A. znášal iba jeden z rodičov. Je v záujme všetkých a najmä maloletej, aby rodičia spolu kooperovali, aby matka informovala otca napr. o zdravotných problémoch maloletej, aby sa aj on mohol aktívne podieľať na nákladoch na jej liečbu, či mimoškolských aktivitách.

Vzhľadom k odvolacej námietke matky o nesprávnom zvýšení výživného a tým aj nesprávnom výpočte dlžného výživného, odvolací súd preskúmal aj výrok o dlžnom výživnom. Pretože sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zvýšení výživného zo sumy 100 Eur na 200 Eur mesačne od 1.9.2021, bolo dlžné výživné súdom prvej inštancie vypočítané matematicky presne a preto odvolací súd na rozhodnutie o ňom v celom rozsahu odkazuje.

Keďže súd prvej inštancie rozhodol správne o zvýšení výživného ako aj o dlžnom výživnom, odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o zvýšení výživného zo sumy 100 Eur na sumu 200 Eur mesačne od 1.9.2021 do budúca a o dlžnom výživnom potvrdil ako vecne správny a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil vyššie uvedené dôvody v súlade s § 387 ods. 2 CSP.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, použil správne ustanovenia Zákona o rodine, správne ich aplikoval na zistený skutočný stav, len vo výroku I. o zvýšení výživného pochybil pri určení splatnosti výživného. Výrok, že otec je povinný platiť matke výživné odo 15. dňa v mesiaci vopred je zjavne nesprávny, neurčitý a nevykonateľný. Preto odvolací súd podľa § 388 CSP výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie v časti splatnosti výživného zmenil tak, že otec je povinný platiť výživné pre mal. A. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke.

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).